

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120282258
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120282258.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtňa 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/X, XXX XX H., právne zastúpenej JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom so sídlom Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, o zaplatenie sumy 5.269,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8Csp/42/2020-135 zo dňa 15. decembra 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaná **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, ktoré jej je žalobca **p o v i n ň ý** zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (prvá výroková veta) a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % (druhá výroková veta).

1.1. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 5.269,- Eur spolu s príslušenstvom, a to titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.07.2014, ktorú so žalovanou uzatvoril jeho právny predchodca spoločnosť VÚB, a.s. Žalovaná však v rozpore so zmluvnými dojednaniami úver, poskytnutý jej vo výške 6.000,- Eur, nesplácala riadne a včas, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu ku dňu 12.07.2017 pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti spolu s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 25.07.2017.

1.2. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 6.000,- Eur s lehotou splatnosti 120 mesiacov a dátumom poslednej splátky dňa 15.07.2024. Žalobca predložil súdu aj list zo dňa 26.05.2017, označený ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 13.07.2017, zmluvu o postúpení pohľadávok uzavretú dňa 19.11.2019 medzi postupcom - spoločnosťou VÚB, a.s. a postupníkom - žalobcom a oznámenie o postúpení pohľadávky.

1.3. Vychádzajúc z ustanovení §53 ods. 9, §565 a §39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) okresný súd konštatoval, že žalobca nemal v konaní aktívnu vecnú legitimitáciu, pretože nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky z predmetnej zmluvy o úvere. Z listu spoločnosti VÚB, a.s. zo dňa 26.05.2017 síce vyplýva výška dlžnej sumy žalovanej vo výške 357,71,- Eur, avšak nie je z neho zrejmé, za ktoré mesiace bola žalovaná ku dňu 26.05.2017 dlžná.

Preto považoval tento právny úkon právneho predchodcu žalobcu za nejasný a neurčitý, a teda v zmysle §39 Občianskeho zákonníka neplatný, v dôsledku čoho je potrebné za neplatný právny úkon považovať aj zosplatnenie celého úveru. Následne s poukazom na ustanovenie §92 ods.8 zákona č. 483/2011 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“) súd prvej inštancie konštatoval, že spoločnosť VÚB, a.s. nemohla platne postúpiť pohľadávku, ktorá ešte nebola splatná, keďže splatnosť úveru bola podľa zmluvy dojednaná na deň 15.07.2024 a úver nebol zosplatnený zákonne. Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, a teda žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu, preto žalobu zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle §255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní v celom rozsahu úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %..

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie; navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu, pretože súd prvej inštancie vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil v zmysle odvolacích dôvodov podľa §365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) C.s.p., pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

2.1. Žalobca preukazuje svoju aktívnu legitimáciu v spore zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Keďže je predmetom žaloby zaplatenie bankovej pohľadávky, predložil aj výzvu banky zo dňa 13.07.2017 vrátane doručenkovej obálky. Predloženou výzvou žalobca preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle §92 ods. 8 zákona o bankách. Jeho právny predchodca vyzval žalovanú pred postúpením pohľadávky na zaplatenie peňažného dlhu, napriek tomu svoj dlh nezaplatila a dostala sa do omeškania viac ako 90 kalendárnych dní. Boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ustanovenia §92 ods. 8 zákona o bankách a je aktívne legitimovaný v tomto spore.

2.2. Za nesprávne považuje žalobca aj konštatovanie súdu o neplatnom zosplatnení úveru. Súdu spolu so žalobou predložil upomienku zo dňa 26.05.2017 spolu s podacím hárkom, preukazujúcim jej doručenie žalovanej. Z predloženého výpisu z úverového účtu vyplýva, že žalovaná bola v omeškaní so splátkami splatnými dňa 15.03.2017, 15.04.2017 a 15.05.2017, na základe čoho jej bola oznámená možnosť zosplatnenia úveru, ku ktorému aj došlo dňa 13.07.2017 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.03.2017. Žalobca považuje za nesporné, že preukázal platné zosplatnenie úveru.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov konania. Postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu je absolútne neplatné z dôvodu, že v liste zo dňa 26.05.2017 označenom ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ nebolo konkretizované, s ktorými splátkami sa žalovaná dostala do omeškania. Žalobcom namietaná skutočnosť, že sa dostala do omeškania so splátkami splatnými dňa 15.03.2017, 15.04.2017 a 15.05.2017 z predložených listinných dôkazov nevyplýva. K platnému postúpeniu pohľadávky by mohlo dôjsť, len ak by pôvodný veriteľ ako postupca postúpil predmetnú pohľadávku na žalobcu v prípade, že by táto pohľadávka bola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru (t.j. po 15.07.2024) alebo by sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

4. Žalobca v replike odkázal na svoje odvolanie, ktoré obsahuje podrobnú argumentáciu ohľadom jeho aktívnej legitimácie v spore; ďalšie relevantné vyjadrenie podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu §380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 387 ods.1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo konštatuje, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré

aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s výrokom a sčasti aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§387 ods. 1 C.s.p.) a v konkrétnostiach dopĺňa nasledovné:

8. Odvolací súd v súvislosti s vecnou legitimitáciou poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa pod pojmom aktívna vecná legitimitácia rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní. Skúmanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd skúma vecnú legitimitáciu vždy, a to aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu žaloby, pretože tento nedostatok znamená, že strana sporu nie je nositeľom uplatneného práva.

8.1. Okresný súd napadnuté rozhodnutie založil na konštatovaní, že žalobca nie je aktívne vecne legitimitovaný na vymáhanie uplatnenej pohľadávky. Ustálil, že výzva právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.05.2017, adresovaná žalovanej, je s poukazom na ustanovenie §39 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože je nejasná a mätúca; nie sú z nej zrejmé rozhodujúce skutočnosti, a to, za ktoré mesiace bola žalovaná v omeškaní s plnením splátok.

8.2. Ustanovenie §53 ods.9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ustanovenia §565 Občianskeho zákonníka, a teda žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej zo splátok, avšak najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a za podmienky, že spotrebiteľa upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Takýmto zákonom predpokladaným úkonom je listina, ktorá sa musí dostať do dispozičnej sféry spotrebiteľa, musí z nej vyplývať splnenie vyššie konkretizovaných podmienok a spotrebiteľ v nej musí byť upozornený na vykonanie práva dodávateľa podľa §565 v spojení s §53 ods.9 Občianskeho zákonníka. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý musí spĺňať náležitosti a podmienky bezvadnosti právneho úkonu. Jednou z podstatných náležitostí právneho úkonu je pritom jeho určitosť.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že výzva zo dňa 26.05.2017 nie je dostatočne jasná a určitá, keďže v nej absentuje údaj o omeškaných splátkach (o splátkach, kvôli ktorým bola predmetná výzva realizovaná), preto je tento právny úkon neplatný. Skutočnosť, s ktorou splátkou sa žalovaná dostala do omeškania nevyplýva ani zo samotnej žaloby, v ktorej bol žalobca povinný uviesť všetky relevantné tvrdenia dôležité pre rozhodnutie. Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje základ každej žaloby a tieto nie je možné nahradiť len predložením dôkazov bez akéhokoľvek opísania skutkového deja. Na základe uvedeného potom nemohol súd ustáliť, či právny predchodca žalobcu postupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s ustanoveniami §53 ods.9 v spojení s §565 Občianskeho zákonníka.

9.1. Nosná odvolacia námietka žalobcu, že jeho právny predchodca zosplatnil úver pre splátku splatnú dňa 15.03.2017, čo má vyplývať z predloženého výpisu z úverového účtu, neobstojí s poukazom na už uvedené. Súd nie je povinný sám z prehľadu splátok úveru skúmať, pre ktorú neuhradenú splátku došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, keď ani sám žalobca na túto skutočnosť v priebehu prvoinštančného konania nepoukázal. Žalobca uvedené tvrdil až v podanom odvolaní bez akéhokoľvek odôvodnenia, prečo tieto skutkové tvrdenia neuviedol už v podanej žalobe, v ktorej bol povinný opísať všetky rozhodujúce skutočnosti.

9.2. Keďže výzva, ktorá musí predchádzať zosplatneniu úveru, nespĺňa zákonom stanovené predpoklady, je v zmysle §39 Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe tohto neplatného právneho úkonu nemohlo dôjsť k platnému zosplatneniu úveru. Následkom neplatného zosplatnenia pohľadávky je potom s poukazom na ustanovenie §17 zákona o spotrebiteľských úveroch konštatovanie o neplatnom postúpení pohľadávky na žalobcu. V zmysle §92 ods. 8 zákona o bankách zároveň platí, že postupník, ktorému banka pohľadávku postúpila, je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej legitimitácie postupníka (žalobcu).

10. Ak by aj odvolací súd pripustil a akceptoval tvrdenie žalobcu, že k zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú dňa 15.03.2017, bolo by potrebné s poukazom na ustanovenie §54a v spojení s §103 Občianskeho zákonníka žalobu zamietnuť. Z druhej vety ustanovenia §103 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť

premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, na čo v zmysle §54a Občianskeho zákonníka súd prihliada ex offo. Ak by potom k zosplatneniu dlhu došlo skutočne pre splátku splatnú dňa 15.03.2017, odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti tejto splátky, t.j. od 16.03.2017 by začala žalobcovi plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá by mu márne uplynula dňa 16.03.2020. Keďže žalobca podal žalobu na súde až dňa 16.04.2020, a teda po uplynutí premlčacej doby, viedlo by to k zamietnutiu žaloby.

11. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že okresný súd dospel ku správne záveru, že postúpenie pohľadávky je absolútne neplatné pre rozpor so zákonom, v dôsledku čoho správne rozhodol, keď žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol; odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle §396 ods. 1 v spojení s §255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

12.1. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa §262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).